

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Морфофизиология кафедрасы	42/ 11	
Бағдарламаның I-II аралық бақылауға арналған сұрақтары	8 беттің 1 беті	

БАҚЫЛАУ ӨЛШЕУ ҚҰРАЛДАРЫ

Бағдарламаның I - II аралық бақылауға арналған сұрақтары

- БББ атауы: 6B10115 «Медицина»
- Пәннің коды: KZhZhSKM 2206
- Пәннің атауы: «Қалыпты жүйке жүйесі және сезу мен көру мүшелері»
- Оқу сағаттарының саны / кредиттер: 180 сағат/ 6 кредит
- Оқу курсы мен семестрі: 2-курс, 3-оқу семестрі

Шымкент, 2024 жыл

OҢTҮSTIK QAZAQSTAN

MEDISINA

AKADEMIASY

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN

MEDICAL

ACADEMY

АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»

Морфофизиология кафедрасы

Бағдарламаның I-II аралық бақылауға арналған сұрақтары

42/ 11

8 беттің 2 беті

Құрастырушылар: аға оқытушы Турекулова А.К.

аға оқытушы Джубанишбаева Г.Н.

Хаттама № 10 «28» 05 2024ж.

Кафедра меңгерушісі, профессор м.а. [Signature] Танабаев Б.Д.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Морфофизиология кафедрасы	42/ 11	
Бағдарламаның I-II аралық бақылауға арналған сұрақтары	8 беттің 3 беті	

Бағдарламаның I - II аралық бақылауға арналған сұрақтары

1. Науқас бала 14 жаста. Менингит (ми мен жұлынның қабықшаларының қабынуы) болжам диагнозымен жұкпалы аурулар ауруханасына түсті. Диагнозды нақтылау үшін жұлын (цереброспинальды) сұйықтығын зерттеу қажет.
 Анатомия: Жұлынның анатомиясы.
 Гистология: Жұлынның гистологиялық препаратн сипаттаңыз.
 Физиология: Жұлынның негізгі қызметтері. Белла-Мажанди заңы
 Биохимия: Жұлын сұйықтығының химиялық құрамы.
 К/К: Люмбальды пункция жасауға дайындық.
 СД: Берілген жағдайға радиологиялық зерттеудің оңтайлы әдісін таңдаңыз және әдісті сипаттаңыз(анықтамасы, көрсеткіштер, кері көрсеткіштер, пациентті дайындау, пациенттің қалпы)
2. Науқас А., 45 жаста, бел аймағындағы ауру сезіміне, дене қалпын өзгерту кезінде күшейетініне шағымданды, бел-сегізкөз радикулиті (тиісті жұлын- ми нервтерінің түбірлерінің зақымдануы) диагнозы қойылды.
 Анатомия: Жұлын- ми нерв өрімдерінің түзілуін сипаттаңыз. (Бел- сегізкөз)
 Гистология: Жұлын түйінінің гистопрепаратын сипаттаңыз
 Физиологиясы: Жұлынның нейрондары. Сезгіш нейрондар
 Биохимия: Жұлын сұйықтығының биохимиясы, биологиялық маңызы.
 КК: Жұлынның зақымдалуы бар науқастарды тасымалдау
 Сәулелі диагностика: Берілген жағдайға радиологиялық зерттеудің оңтайлы әдісін таңдаңыз және әдісті сипаттаңыз (анықтамасы, көрсеткіштер, кері көрсеткіштер, пациентті дайындау, пациенттің қалпы)
3. Науқас К., 30 жаста, емханаға есту қабілетінің бұзылуына, галлюцинацияға (тиісті сыртқы тітіркендіргіштердің жоқ болғанына қарамастан жалған қабылдаулар) және вестибулярлық бұзылыстарға шағымданып келді. Зерттеулер нәтижесінде төртінші қарыншаның түбінде (ромб тәрізді шұңқыр) ісік анықталды.
 Анатомия: Мидың төртінші қарыншасының түбінің құрылысының ерекшеліктері (ромб тәрізді шұңқыр)
 Гистология: Ми қыртысының цитоархитектоникасын сипаттаңыз
 Физиологиясы: Ортаңғы ми. Қызыл ядроның қызметі.
 Биохимия: Мидың метаболизмі
 КК: Жүйке жүйесі зақымданған науқастан анамнез жинау
 Сәулелі диагностика: Берілген жағдайға радиологиялық зерттеудің оңтайлы әдісін таңдаңыз және әдісті сипаттаңыз(анықтамасы, көрсеткіштер, кері көрсеткіштер, пациентті дайындау, пациенттің қалпы)
4. Науқас 35 жаста К., дәрігерге келді. Науқасты қарап тексергенде тепе-теңдіктің бұзылуы, қозғалыс координациясының бұзылуы, бұлшықет тонусының төмендеуі анықталды.
 Бұл клиникалық көрініс қандай жолдардың зақымдалуына тән? Есепті шешуге арналған сұхбат:Өткізгіш жолдардың классификациясы. Мишықтық бағытта проприоцептивтік сезімталдықтың өткізгіш жолдары.
 Анатомия: Мишықтың құрылысы, топографиясы
 Гистология: Мишық микропрепаратына сипаттама беріңіз
 Физиологиясы: мишықтың орталық жүйке жүйесінің басқа құрылымдарымен байланысы (афферентті, эфферентті жолдар)

Биохимия: Мидың метоболизмі

КК: Орталық жүйке жүйесінің аурулары кезінде анамнез жинау

Сәулелі диагностика: Берілген жағдайға радиологиялық зерттеудің оңтайлы әдісін таңдаңыз және әдісті сипаттаңыз(анықтамасы, көрсеткіштер, кері көрсеткіштер, пациентті дайындау, пациенттің қалпы)

5. 49 жастағы С.есімді науқас, есте сақтау қабілетінің бұзылуына, жиі бас ауруына, тез шаршағыштыққа, жүрек соғысының жиілеуі шағымдарымен учаскелік дәрігерге қаралды. Науқас гипертонияның 2 сатысы (артериялық гипертензия) диагнозымен диспансерлік есепте тұрады. Дәрігер науқасты: невроз, астеновегетативті синдром, 2 дәрежелі гипертония болжамды диагноздарымен невропатологқа жіберді.

Анатомия: Сопакша ми: құрылысы, топографиясы

Гистология: мидың миелоархитектоникасын сипаттаңыз

Физиологиясы: сопакша мидың қызметі (вазомоторлы орталық)

Биохимия: Адреналин мен ацетилхолиннің әсер етуінің биохимиялық механизмі.

Клиникаға кіріспе: науқастың қан қысымын өлшеу әдістері

Сәулелі диагностика: Берілген жағдайға радиологиялық зерттеудің оңтайлы әдісін таңдаңыз және әдісті сипаттаңыз (анықтамасы, көрсеткіштер, кері көрсеткіштер, пациентті дайындау, пациенттің қалпы)

6. Науқас Б. 14 жаста, жұқпалы аурулар емханасына менингит (бас миы және жұлын қабықтарының қабынуы) болжам диагнозымен келіп түсті. Диагнозды нақтылау үшін жұлын сұйықтығын зерттеу қажет

Анатомия: Жұлын ми сұйықтығының түзілуі, айналымы.

Физиология: Жұлынның қызметін сипаттаңыз. Жұлынның жоғары және төмен бағытталған жолдары.

Гистология: Жұлын каналын сипаттаңыз.

Биохимия: Қалыптыдағы жұлын сұйықтығының химиялық құрамын сипаттаңыз.

Клиникаға кіріспе: Тамырлы қабықтың пункциясын жүргізуге науқасты дайындау.

Сәулелі диагностика: Берілген жағдайға радиологиялық зерттеудің оңтайлы әдісін таңдаңыз және әдісті сипаттаңыз(анықтамасы, көрсеткіштер, кері көрсеткіштер, пациентті дайындау, пациенттің қалпы).

7. Бас миының негізінде компьютерлі томография нәтижесінде белгісіз түзілім анықталды. Негізгі клиникалық белгілерінің бірі екі көз алмасының да латеральды көру аймақтарының зақымдалуы.

Анатомия: Көпірдің құрылысы, топографиясы.

Физиология: Төрт төмпешіктің қызметі.

Гистология: Соматикалық рефлекторлық доғаны сипаттаңыз.

Биохимия: Көзішілік сұйықтықтың биохимиялық құрамы.

Клиникаға кіріспе: Көру өткірлігін анықтау тәсілдері.

Сәулелі диагностика: Берілген жағдайға радиологиялық зерттеудің оңтайлы әдісін таңдаңыз және әдісті сипаттаңыз(анықтамасы, көрсеткіштер, кері көрсеткіштер, пациентті дайындау, пациенттің қалпы)

8. Аудандық ауруханаға 47 жастағы ер кісі шүйде аймағындағы ауырсынуға және сөйлеудің қиындауына шағымданып келді. Шағымдар бір күн алдын мұзға құлағаннан кейін басталған. Артқа қарай құлап, басының артқы жағын мұзға соғып алған. Шүйде аймағын пальпациялау барысында, басты қимылдату кезінде ауырсыну анықталды, тілін шығару кезінде оңға ығысады, сол жақ жартысы мыжылған, тіл бұлшықеттерінің

фибрилярлы дірілі байқалады. Дәрігер бас сүйегі негізінің және сол жақ тіласты нервiнiң зақымдалуы деп болжады.

Анатомия: Ми негiзiндегi бас ми нервтерi түбiрлерiнiң топографиясы.

Физиология: Синапс. Синапстың түрлерi, медиаторлары.

Гистология: Перифериялық нервтiң гистологиялық препаратын сипаттаңыз

Биохимия: Нерв тiнiнiң биохимиясы және биологиялық қызметi.

Клиникаға кiрiспе: Толық анамнездi жинау кезiндегi қосымша сұрақтар.

Сәулелi диагностика: Берiлген жағдайға радиологиялық зерттеудiң оңтайлы әдiсiн таңдаңыз және әдiстi сипаттаңыз(анықтамасы, көрсеткiштер, керi көрсеткiштер, пациенттi дайындау, пациенттiң қалпы)

9. Бас сүйегiнiң негiзi сынған науқасты тексеру кезiнде келесi белгiлер: тiлдiң артқы үштен бiрiнiң дәмдiк және жалпы сезiмталдығының жоғалуы, жұтқыншақ пен аранның сезiмталдығының бұзылуы анықталды.

Анатомия: Тiл-жұтқыншақ нервiнiң бас миы негiзiнен және бас сүйектен шығу жерлерi; тармақтары және нервтендiру аймақтары.

Гистология: жұлын-ми түйiнiнiң гистопрепаратын сипаттаңыз.

Физиология: дәм сезу рефлексi рефлекторлық доғасының буындары.

Биохимия: нерв импульсiнiң пайда болу және өткiзу механизмдерiн сипаттаңыз

Клиникаға кiрiспе: ауыз қуысын тазалау

Сәулелi диагностика: Тиiмдi сәулелiк зерттеу әдiсiн анықтаңыз

10. Патологиялық процесс ромбтәрiздi шұңқырдың латеральды бұрыштарында орналасқан.

Олардың зақымдануы кезiнде науқаста есту және тепе-теңдiк сезiмi бұзылуы мүмкiн.

Анатомия: есту және тепе-теңдiк анализаторының ядроларын сипаттаңыз

Гистология: мишық гистопрепаратын сипаттаңыз .

Физиология: ромбтәрiздi шұңқырдың латеральды ядроларының қызметi

Биохимия: В1 витаминiнiң (тиамин пирофосфат) биологиялық ролiн сипаттаңыз

Клиникаға кiрiспе: құлаққа дәрiлiк зат тамызу

Сәулелi диагностика: Тиiмдi сәулелiк зерттеу әдiсiн анықтаңыз

11. Науқастың рентгенограммасында алдыңғы бас сүйек шұңқырының орталық бөлiмi

(торлы сүйектiң тесiктелген табақшасы) аймағында үлкен патологиялық ошақ табылған.

Физиология: қандай анализатордың қызметi бұзылуы мүмкiн? Қалыпты жағдайдағы анализатор қызметi

Анатомия: зақымдалған анализатордың өткiзгiш жолын сипаттаңыз.

Гистология: Иiс сезу ағза гистопрепаратын сипаттаңыз.

Биохимия: нерв импульсiнiң пайда болу және өткiзу механизмдерi

Клиникаға кiрiспе: Мұрынға тамшы тамызу техникасы

Сәулелi диагностика: берiлген зерттеу әдiсiне (рентген) науқасты дайындау

12. 33 жастағы С.есiмдi науқас, невропатологқа тыныштық кезiндегi қолдарының дiрiлдеуiне және қобалжу кезiндегi дiрiлдiң күшеюiне және қолжазбасының (почерк) бұзылуына шағымданып келдi. Бiр жылдай ауырып жүр. Соңғы айда бұл белгiлер күшейiп, тұрақты сипатқа ие болды. Алдын ала диагноз қойылды: Паркинсон ауруы.

Анатомия: ортаңғы мидың құрылысы

Гистология: мидың цитоархитектоникасын сипаттаңыз.

Физиологиясы: ортаңғы мидың қызметi

Биохимия: ми метаболизмiн сипаттаңыз.

Клиникаға кiрiспе: орталық жүйке жүйесiнiң қызметiн зерттеу әдiстерi

Сәулелі диагностика: сәулелік зерттеу әдісі мен проекцияларын сипаттаңыз.

13. Бас миының негізінде компьютерлі томография нәтижесінде белгісіз түзілім анықталды. Негізгі клиникалық белгілерінің бірі екі көз алмасының да латеральды көру аймақтарының зақымдалуы.

Анатомия: Бұл белгілер көру анализаторының өткізгіш жолдары зақымданғанда байқалады. Көру анализаторының өткізгіш жолдарына сипаттама беріңіз.

Физиология: Көру өрісін анықтаңыз.

Гистология: Гистологиялық препаратты сипаттаңыз.

Биохимия: Көзішілік сұйықтықтың биохимиялық құрамын сипаттаңыз.

Клиникаға кіріспе: Көру өткірлігін анықтау тәсілдері.

Сәулелі диагностика: берілген зерттеу әдісіне (компьютерлік томография) науқасты дайындау.

14. Аудандық ауруханаға 47 жастағы ер кісі шүйде аймағындағы ауырсынуға және сөйлеудің қиындауына шағымданып келді. Шағымдар бір күн алдын мұзға құлағаннан кейін басталған. Артқа қарай құлап, басының артқы жағын мұзға соғып алған. Шүйде аймағын пальпациялау барысында, басты қимылдату кезінде ауырсыну анықталды, тілін шығару кезінде оңға ығысады, сол жақ жартысы мыжылған, тіл бұлшықеттерінің фибриллярлы дірілі байқалады. Дәрігер бас сүйегі негізінің және сол жақ тіласты нервiнiң зақымдалуы деп болжады.

Анатомия: Тіласты нервiнiң бас миы негізінен және бас сүйектен шығу жерлері; тармақтары және нервтендіру аймақтары.

Физиология: Бас миы шүйде аймағының қызметі.

Гистология: Мишық қыртысының гистологиялық сипаттамасы.

Биохимия: Нерв тінінің биохимиясы және биологиялық қызметіне түсінік беріңіз.

Клиникаға кіріспе: Толық анамнезді жинау кезіндегі қосымша сұрақтар.

Сәулелі диагностика: негізгі және қосымша зерттеу әдістерін атаңыз

15. Дәрігер науқаста сенсорлық афазия белгілерін анықтады, яғни науқас дыбыстарды естиді, бірақ сөздерді түсіну қабілетін жоғалтты.

Анатомия: патологиялық ошақтың қай жерде екенін анықтаңыз. Мидың самай бөлігінің иірімдері мен жүлгелерін атаңыз.

Физиология: жаңа қыртыс, оның орталықтары

Гистология: ми миелоархитектоникасын сипаттаңыз

Биохимия: дыбысты қайта өндірушілерді сипаттаңыз

Клиникаға кіріспе: ОНЖ бұзылыстарындағы коммуникативті дағдылар.

Сәулелі диагностика негіздері: тиімді сәулелік зерттеу әдісін анықтаңыз

16. 50 жастағы науқас шүйде сүйек аймағында жабық ми жарақатымен ауруханаға жатқызылды. Тексеру кезінде: жүру мен тепе-теңдіктің бұзылуы, қолдың дірілі анықталды.

Анатомия: мидың қай бөлігі зақымдалған? Зақымдалған құрылымды сипаттаңыз

Физиология: мишықтың қызметі

Гистология: мишықтың гистопрепаратын сипаттаңыз

Биохимия: табиғаты пептидтік нейромедиаторлардың биологиялық маңызын сипаттаңыз (ацетилхолин, гистамин, серотонин, ГАМК)

Клиникаға кіріспе: науқасты тасымалдау

Сәулелі диагностика негіздері: шүйде сүйегі аймағында жабық ми жарақатының сәулелік зерттеу әдісін анықтаңыз.

17. Науқас ми қанайналымы бұзылғаннан кейін әріптер мен сандарды жазу қабілетін жоғалтты.

Анатомия: патология мидың қай бөлігінде пайда болды? Мидың маңдай бөлігінің жұлгелері мен иірімдерін атаңыз

Физиология: ми қыртысының қызметі

Гистология: ми қыртысының гистопрепаратын сипаттаңыз

Биохимия: ми нейрондарындағы зат алмасудың негіздеріне түсінік беріңіз.

Клиникаға кіріспе: науқастағы психомоторлық бұзылыстарда жүргізілетін коммуникативті дағдылар.

Сәулелі диагностика негіздері: сәулелік зерттеу әдісін анықтаңыз

18. Сол құлағының естімей қалуына шағымданған науқасты тексеру барысында ұлулық түтіктің ішінде орналасқан спиральды ағзаның зақымдануы анықталды.

Анатомия: ұлудың құрылысын сипаттаңыз

Физиология: Кортиев ағзасының жеке бөлімдерінің қызметін сипаттаңыз.

Гистология: ұлудың аксиальды кесіндісінің микропрепаратын диагностикаланыз

Биохимия: дыбыстық механикалық сигналдың нерв импульсіне айналуына сипаттама беріңіз.

Клиникаға кіріспе: дәрілерді құлаққа тамызу техникасы.

Сәулелі диагностика негіздері: негізгі зерттеу әдістерін анықтаңыз.

19. Дене температурасының тұрақты төмендеуіне, көру қабілетінің нашарлауына және семіздікке шағымданған науқаста тексеру кезінде түрік ершігі аймағында ісік анықталды.

Анатомия: Ісікпен қандай анатомиялық құрылым зақымдалған? Гипоталамус құрылысы, топографиясы. III қарынша.

Гистология: мидың цитоархитектоникасын сипаттаңыз

Физиология: функции промежуточного мозга.

Биохимия: ми үшін аэробты процестердің маңыздылығына сипаттама беріңіз.

Клиникаға кіріспе: Орталық жүйке жүйесінің аурулары кезінде анамнез жинау

Сәулелі диагностика негіздері: Түрік ершігі аймағын зерттеуде негізгі зерттеу әдісін атаңыз.

20. Бас сүйек негізінің артқы бас сүйек шұңқыры аймағында сынуы, өмірлік маңызды орталықтары (қан айналымы және тыныс алу) бар ми сабауының зақымдалуы өлімге әкелуі мүмкін.

Анатомия: сопақша мидың құрылысы және топографиясы

Гистология: мидың миелоархитектоникасын сипаттаңыз.

Физиология: сопақша ми қызметі.

Биохимия: нерв клеткаларындағы негізгі энергия субстраттарын сипаттаңыз

Клиникаға кіріспе: науқасты тасымалдау

Сәулелі диагностика негіздері: Сәулелік зерттеудің тиімді әдісін анықтаңыз.

21. Ми жарақатынан кейін науқаста жұлын-ми сұйықтығының түзілуі бұзылды.

Анатомия: Жұлын-ми сұйықтығының (ликвор) түзілуі және айналымы.

Гистология: жұлын-ми сұйықтығының түзілуіне қатысатын нейроглия жасушаларын сипаттаңыз

Физиология: жұлын-ми сұйықтығының қызметі.

Биохимия: ликвордың химиялық құрамын, оның биологиялық қызметін сипаттаңыз.

Клиникаға кіріспе: жұлын-ми сұйықтығын алуға науқасты дайындау

Сәулелі диагностика негіздері: Сәулелік зерттеудің тиімді әдісін анықтаңыз.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»
Морфофизиология кафедрасы Бағдарламаның I-II аралық бақылауға арналған сұрақтары	42/ 11 8 беттің 8 беті	

22. Невропатолог науқастың сіңір рефлексін балғамен тізе байламына (тізе рефлексі) ұру арқылы тексерді.

Анатомия: қарапайым рефлекторлық доғаның нейрондарын атаңыз және көрсетіңіз.

Гистология: соматикалық рефлекс доғасын сипаттаңыз.

Физиология: соматикалық рефлектің рефлекторлық доғасын талдаңыз

Биохимия: жүйке импульстарының синаптикалық берілуіне әсер ететін қосылыстарды сипаттаңыз

Клиникаға кіріспе: орталық жүйке жүйесінің қызметін зерттеу әдістері

Сәулелі диагностика негіздері: Сәулелік зерттеудің тиімді әдісін анықтаңыз.

23. Науқасты инсульттан (ми тінінің өліміне әкелетін мидың қанмен қамтамасыз етілуінің бұзылуы) кейін қарау кезінде келесі белгілер байқалды: жоғарғы қабақтың төмен түсуі, мұрын-ерін қатпарының тегістелуі, ауыздың бұрышының төмен түсуі. Дәрігер ымдау бұлшықеттерінің қызметі бұзылған деген қорытынды жасады.

Анатомия: Ымдау бұлшықеттерін қандай нерв нервтендіреді? Нервтің бас миы негізінен және бас сүйектен шығу жерлері, тармақтары.

Гистология: шеткері нерв гистопрепаратын сипаттаңыз

Физиология: бас миынан шығатын нервтердің қозғалтқыш талшықтарының қызметі

Биохимия: нерв талшықтарының миелині туралы түсінік беріңіз, ол қандай құрылымға ие?

Қандай аурулар демиелинизациямен қатар жүреді?

Клиникаға кіріспе: Толық анамнезді жинау кезіндегі қосымша сұрақтар.

Сәулелі диагностика негіздері: Негізгі зерттеу әдістерін анықтаңыз